

MINISTER EDUKACJI I NAUKI

Warszawa, 30 listopada 2021 r.

DWEW-WWPB.0915.1.2021.BN

Sz. P.
dr Dariusz Piotr Klimczak
Prezes Zarządu Fundacji
„Maximum”

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej Ministerstwo Edukacji i Nauki¹ w okresie od 13 sierpnia do 30 września 2021 r. przeprowadziło kontrolę w Fundacji „MAXIMUM” Instytut Wydawniczy Centrum Kultury-Biznesu-Edukacji, z siedzibą przy ul. Walerego Sławka 21, 30-633 Kraków (dalej: Fundacja).

Kontrolę przeprowadzono w zakresie prawidłowości wykonania zadania publicznego, w tym wykorzystania dotacji przekazanej na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego pn. „Profilaktyka ochrony zdrowia psychicznego w środowisku szkoły/placówki. Tworzenie sieci wsparcia rówieśniczego w szkołach ponadpodstawowych w zakresie ochrony zdrowia psychicznego i przeciwdziałania zachowaniom autodestrukcyjnym wśród dzieci i młodzieży. Opracowanie materiałów dotyczących działań postwencyjnych w szkole”.

Celem kontroli było zbadanie prawidłowości realizacji ww. zadania, w tym w szczególności:

- 1) stopnia realizacji zadania;
- 2) efektywności, rzetelności i jakości realizacji zadania;
- 3) prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania;
- 4) prowadzenia dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

---

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji i Nauki;

- 1) Beata Nawrocka, główny specjalista Wydziału Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Edukacji Włączającej, na podstawie upoważnienia nr 15/2020 z 11 sierpnia 2021 r.;
- 2) Karolina Mularczyk, starszy specjalista Wydziału Wychowania, Profilaktyki i Bezpieczeństwa w Departamencie Wychowania i Edukacji Włączającej, na podstawie upoważnienia nr 16/2021 z 11 sierpnia 2021 r.

Kontrolą objęto całość zleconego zadania z zakresu zdrowia publicznego, tj. realizowanego w okresie od 20 października 2020 r. (od dnia zawarcia umowy) do 31 grudnia 2020 r. (do dnia zakończenia realizacji zadania).

Na podstawie wyników kontroli realizację ww. zadania oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości. Przeprowadzona kontrola wskazała na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego i wykorzystanie dotacji zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzona podczas kontroli nieprawidłowość polegała na dokonaniu zmiany w zakresie realizacji zadania, tj. zmiany formy przeprowadzenia warsztatów oraz braku przeprowadzenia fotorelacji z ich przebiegu, bez uprzedniej zgody Ministerstwa.

W wyniku ogłoszonego 18 września 2020 r. przez Ministra Edukacji Narodowej otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania z zakresu zdrowia publicznego zawarta została umowa nr MEN/2020/DWKI/837 (dalej: umowa) pomiędzy Ministrem Edukacji Narodowej a Fundacją „MAXIMUM”, której przedmiotem była realizacja projektu pt. „Warto żyć! Opracowanie materiałów dla nauczycieli, w tym wychowawców klas i specjalistów dotyczących działań postwencyjnych do wykorzystania w działaniach profilaktycznych w szkołach/placówkach”, określonego szczegółowo w ofercie nr NPZII.2020/2020/1, złożonej przez Zleceniobiorcę. Termin realizacji umowy określono od 20 października 2020 r. do 31 grudnia 2020 r.

Na realizację ww. zadania, przekazano środki publiczne w wysokości 59 000 zł. Zgodnie z § 3 ust. 5 umowy Zleceniobiorca zobowiązał się do przekazania na realizację zadania środków finansowych w wysokości 3 500 zł. Całkowity koszt realizacji ww. zadania z zakresu zdrowia publicznego wynosił łącznie 62 500 zł.

Zgodnie z ofertą realizacji zadania Fundacja była zobowiązana do wykonania nw. zadań:

- opracowania a następnie wydania w formie elektronicznej oraz upowszechnienia publikacji dotyczącej działań postwencyjnych w szkole lub placówce w sytuacji wystąpienia zdarzenia traumatycznego, m.in. śmierci samobójczej;
- przeprowadzenia warsztatów prewencji i zdrowia psychicznego oraz konsultacji indywidualnych dla uczniów z grupy ryzyka w wybranych placówkach Małopolski;
- utworzenia strony internetowej projektu.

Opracowana publikacja powinna spełniać poniższe warunki określone w *Regulaminie otwartego konkursu ofert na realizację ww. zadania z zakresu zdrowia publicznego*.

Warunki merytoryczne:

- a) Zawartość merytoryczna publikacji projektowej, zawierającej materiały dla określonych odbiorców powinna być rzetelnie przygotowana, przedstawiać najnowszą wiedzę na temat czynników ryzyka, czynników chroniących i działań postwencyjnych możliwych do realizacji w środowisku szkoły/placówki we współpracy z właściwymi podmiotami w środowisku

lokalnym. Wymagana była współpraca z uczelnią oraz podmiotami systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w środowisku lokalnym.

- b) Zakres przygotowanych materiałów dla nauczycieli, w tym wychowawców klas i specjalistów, dotyczących działań postwencyjnych powinien być wykorzystywany w zakresie wzmacniania i poprawy zdrowia psychicznego uczniów.
- c) Zakres merytoryczny materiałów dla nauczycieli (który był wykorzystany w publikacji) w sposób uporządkowany powinien uwzględnić plan działania szkoły/placówki w sytuacji kryzysowej w odniesieniu do poziomu edukacyjnego. Program działań postwencyjnych powinien obejmować działania bezpośrednio podejmowane po traumatycznym zdarzeniu (debriefing) i działania w perspektywie długofalowej (grupy wsparcia).
- d) Publikacja powinna zawierać gotowe scenariusze spotkań z wyszczególnionymi grupami odbiorców.
- e) Przeprowadzenie ewaluacji z warsztatów i konsultacji indywidualnych nt. zdrowia psychicznego uczniów.

Warunki techniczne

- a) Publikacja powinna być przygotowana w sposób umożliwiający jej pobranie przez odbiorców oraz być przystosowana do standardu WCAG 2.1, zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 848).
- b) Opracowana publikacja powinna zawierać kreator e-materiałów, który jest dostępny na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej: <https://epodreczniki.pl/a/kreator-e-materialow/DQbVTOitf>.
- c) Należało utworzyć stronę www. Projektu na platformie wordpress.

Zgodnie z ofertą realizacji zadania, Zleceniobiorca miał upowszechnić publikację w szkołach i placówkach oświatowych. Przeprowadzenie warsztatów, konsultacji i ewaluacji miało być elementem promocji publikacji oraz odpowiedzią na potrzeby środowiska rówieśniczego, rodziców i nauczycieli oraz środowiska lokalnego.

Ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają ustalenia z kontroli.

I. Stopień realizacji zadania, w tym efektywność, rzetelność i jakość jego wykonania.

W wyniku kontroli stwierdzono, że działania określone w ofercie realizacji zadania z zakresu zdrowia publicznego zostały zrealizowane. Działania te zostały wykonane zgodnie z celem zadania określonym w ofercie.

W ramach zadania publicznego zrealizowano niżej wymienione działania.

1. Opracowano publikację projektową, zawierającą materiały dla nauczycieli, w tym wychowawców klas i specjalistów dotyczące działań postwencyjnych do wykorzystania w działaniach profilaktycznych w szkołach pt.: „POSTWENCJA W SZKOLE. Jak wspierać w obliczu śmierci samobójczej. Poradnik dla nauczycieli, wychowawców, rodziców”.

Zawartość merytoryczna publikacji przedstawia najnowszą wiedzę na temat czynników ryzyka, czynników chroniących i działań postwencyjnych możliwych do realizacji w środowisku szkoły we współpracy z właściwymi podmiotami w środowisku lokalnym, tj. szkołami Małopolski.

W publikacji uwzględniono plan działania szkoły w sytuacji kryzysowej w odniesieniu do danego poziomu edukacyjnego. Zaproponowano schemat działań postwencyjnych: działania bezpośrednio podejmowane po traumatycznym zdarzeniu (debriefing) i działania w perspektywie długofalowej (grupy wsparcia). Przygotowano gotowe scenariusze spotkań z wyszczególnionymi grupami odbiorców w publikacji.

W celu opracowania publikacji powołany został Zespół, w skład którego weszli: nauczyciel akademicki, specjalista pracujący w szkole, psycholog kliniczny, specjalista psychiatrii, nauczyciel-konsultant z placówki doskonalenia nauczycieli, przedstawiciel podmiotu systemu ochrony zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz nauczyciel pracującego w szkole. Publikacja uzyskała cztery pozytywne recenzje ekspertów z tytułami naukowymi.

Publikacja została przekazana do Ministerstwa Edukacji i Nauki w terminie przewidzianym na realizację zadania.

2. Przeprowadzono cykl warsztatów i konsultacji w szkołach (8 warsztatów i 5 konsultacji), które były odpowiedzią na potrzeby środowiska lokalnego, rówieśniczego, rodziców i nauczycieli.

W czasie przebiegu warsztatów stworzono:

- uczniom i nauczycielom warunki na swobodne wyrażanie emocji, reakcji na stres, stratę, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, zmniejszenie ryzyka wystąpienia zespołu stresu pourazowego u osób, które były świadkiem samobójstwa;
- forum wymiany myśli dla nauczycieli, którzy zetknęli się z trudnym tematem postwencji.

Podjęto współpracę z uczelniami oraz podmiotami systemu ochrony zdrowia psychicznego oraz szkołami przy organizacji warsztatów i konsultacji indywidualnych.

Przeprowadzono ewaluację z przebiegu warsztatów oraz konsultacji z zakresu działań postwencyjnych, terapeutycznych, interdyscyplinarnych (wyniki przedstawiono w szczegółowych raportach ewaluacyjnych). Ewaluację przeprowadzono za pomocą interpersonalnych metod, dzięki którym poszczególni uczestnicy (uczeń, nauczyciel, rodzic) omawiali swoje spostrzeżenia i wnioski w parach bądź w małych grupach, a także indywidualnie podczas konsultacji. Warsztaty zostały odebrane bardzo pozytywnie, co potwierdzają wyniki ankiet ewaluacyjnych.

W związku z obowiązującym na terenie kraju stanem epidemii COVID-19, warsztaty zostały przeprowadzone w formie on-line.

Stwierdzona podczas kontroli nieprawidłowość.

Zleceniobiorca zmienił sposób realizacji warsztatów promocji zdrowia psychicznego, tj. z formy stacjonarnej na formę on-line oraz nie zrealizował fotorelacji z przeprowadzania warsztatów.

Na podstawie oferty realizacji zadania Zleceniobiorca był zobowiązany do:

- przeprowadzenia warsztatów promocji zdrowia psychicznego w wybranych szkołach Małopolski (oferta: część III. Opis zadania, pkt. 4. Plan i harmonogram działań na 2020 r., lp. 7)

- sporządzenia fotorelacji z przeprowadzenia warsztatów w szkołach Małopolski, które są odpowiedzią na potrzeby środowiska lokalnego, rówieśniczego, rodziców i nauczycieli (oferta: część III. Opis zadania, pkt. 6. Dodatkowe informacje dotyczące rezultatów realizacji zadania z zakresu zdrowia publicznego - sposób monitorowania rezultatów).

Zleceniobiorca wyjaśnił, że z powodu obowiązującego na terenie kraju stanu epidemii COVID-19, warsztaty zostały przeprowadzone w formie on-line. W związku ze zmianą sposobu realizacji warsztatów, nie przeprowadzono fotorelacji.

Zgodnie z § 6 ust. 6ww. *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego* (załącznik nr 1 do ogłoszenia o konkursie), po zatwierdzeniu oferty i podpisaniu umowy, dokonanie w trakcie realizacji zadania zmian merytorycznych zadania, wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministerstwa Edukacji Narodowej. Zgodę wydaje kierownik komórki zlecającej.

Wobec powyższych zapisów, Zleceniobiorca powinien poinformować Ministerstwo o planowanej zmianie oraz uzyskać zgodę na jej dokonanie. Powyższe nie miało istotnego wpływu na realizację zadania.

3. Utworzono internetową stronę Projektu (na platformie wordpress). Promocja publikacji odbyła się poprzez jej udostępnienie na stronie internetowej oraz upowszechnienie projektu w ramach warsztatów promocji zdrowia psychicznego.

W wyniku realizacji niniejszego zadania publicznego spodziewane są następujące rezultaty miękkie:

- 1) Promocja szkoły, i grona pedagogicznego jako środowiska rozumiejącego problemy osób z zaburzeniami psychicznymi.
- 2) Utrwalanie „pozytywnych wzmocnień psychicznych” z zakresu arteterapii oraz rozmaitych technik.
- 3) Głębsze włączenie się środowiska lokalnego, artystycznego i nauczycielskiego w proces aktywizacji osób z zaburzeniami psychicznymi i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, etykietyzacji, agresji i kulturze niskiej.
- 4) Oferowanie beneficjentom nowoczesnych metod terapeutycznych, społecznych i wychowawczych, wspieranie procesu przeciwdziałania ekskluzji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi, utrwalanie pozytywnych mechanizmów i efektów terapeutycznych.
- 5) Zmniejszenie ryzyka samobójstw naśladowczych wśród uczniów szkoły i innych osób, które dowiadują się o samobójstwie.
- 6) Identyfikacja uczniów, którzy są zagrożeni samobójstwem, depresją.
- 7) Ułatwienie przebiegu żałoby doświadczanej przez rówieśników poprzez propozycję określonych wskazówek dla uczniów, nauczycieli, rodziców uczniów, nauczycieli, rodziców.

Zakres zrealizowanych zadań miał charakter systemowy i uwzględniał równoległe działania skierowane do nauczycieli, rodziców lub opiekunów oraz przedstawicieli środowiska lokalnego wspierającego szkołę lub placówkę w zakresie wzmocniania i poprawy zdrowia psychicznego uczniów poprzez dystrybucję publikacji oraz warsztaty w wybranych szkołach Małopolski.

W wyniku kontroli stwierdzono, że do zakończenia terminu realizacji umowy Fundacja wykonała zaplanowane zadania.

II. Prawidłowość wykorzystania środków publicznych na realizację zadania.

Kontrolą objęto całą kwotę przekazanej dotacji, tj. 59 000 zł oraz określone w umowie, środki finansowe własne Zleceniobiorcy w wysokości 3 500 zł. Na podstawie przedłożonej przez Zleceniobiorcę podczas kontroli dokumentacji, ustalono, że Zleceniobiorca wydatkował całą kwotę otrzymanej dotacji oraz wniósł wkład własny.

W wyniku kontroli ustalono, że dotacja była wydatkowana zgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie i w terminach określonych w harmonogramie. Środki z dotacji były przechowywane na rachunku bankowym Zleceniobiorcy wskazanym w umowie zawartej z Ministerstwem.

Fundacja zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w związku z nieosiąganiem obrotów w wysokości 100 tys., przeszła na księgowość uproszoną. Zleceniobiorca przekazał deklarację skierowaną do Urzędu Skarbowego Kraków – Podgórze o przejściu na księgowość uproszoną od 2019 r. Wobec powyższego, na mocy Uchwały nr 1/02/01/2019 Zarządu Fundacji „Maximum” z dnia 2 stycznia 2019 r. o przejściu Fundacji na księgowość uproszczoną Zleceniobiorca nie prowadził wyodrębnionej ewidencji księgowej środków otrzymanych w ramach dotacji oraz wydatków dokonanych z tych środków.

III. Prowadzenie dokumentacji związanej z realizowanym zadaniem.

Zleceniobiorca prawidłowo dokumentował działania podejmowane w ramach realizacji zadania publicznego. Dokumentacja dotycząca zakresu merytorycznego i finansowego zadania potwierdza przebieg realizacji zadania i była prowadzona na podstawie przepisów *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego* (załącznik nr 1 do ogłoszenia o konkursie) oraz *Zasad przyznawania i rozliczania dotacji* (załącznik nr 2 do ogłoszenia o konkursie).

Dokumentacja merytoryczna z realizacji zadania zawierała:

- w zakresie publikacji:
  - a) listę podmiotów, z którymi Zleceniobiorca zawarł umowy cywilnoprawne (trenerów, wykładowców, wychowawców) wraz z umowami,
  - b) recenzje publikacji projektowej;
- w zakresie przeprowadzenia warsztatów:
  - a) szczegółowy program warsztatów wraz z nazwiskami osób odpowiedzialnych za prowadzenie poszczególnych elementów,
  - b) kopie materiałów dla uczestników warsztatów,
  - c) listy uczestników ze szkół potwierdzające zrealizowanie warsztatów, zawierające imię, nazwisko, miejsce zamieszkania, podpis uczestnika,
  - d) raporty z ewaluacji wypracowane podczas realizacji warsztatów;
- w zakresie prowadzenia strony internetowej www.:
  - a) pliki elektroniczne zawierające opracowaną publikację,

- b) wersje elektroniczne poradnika do pobrania znajdujące się na stronie:
http://www.fundacjamaximum.kylos.pl/wp/?page_id=1401.

Dokumenty dotyczące realizacji zadania potwierdzają dochowanie obowiązku informacyjnego, tj. umieszczania logo Zleceniodawcy oraz logo NPZ i informacji, że zadanie z zakresu zdrowia publicznego jest współfinansowane ze środków otrzymanych od Zleceniodawcy na wszystkich materiałach dotyczących realizowanego zadania z zakresu zdrowia publicznego, zgodnie z zawartą umową (§ 7 umowy).

Prowadzenie dokumentacji finansowej z realizacji zadania.

- 1) dokumenty księgowe dotacji potwierdzają jej wydatkowanie zgodnie z przeznaczeniem i w terminie określonym w umowie dotacji;
- 2) prowadzono przejrzystą ewidencję księgową dotyczącą kosztów realizacji zleconego zadania;
- 3) dokumenty finansowe były ostemplowane lub opisane treścią: „Sfinansowane z dotacji MEiN - umowa nr MEN/2020/DWKI/837 w kwocie...”. Opis dokumentów zawierał przeznaczenie dokonanych zakupów;
- 4) dokumentację kosztów wynagrodzeń stanowiły przy umowach rachunki do tych umów; a w przypadku usługi wykonywanej przez osobę prowadzącą działalność gospodarczą – faktury ze specyfikacją zakresu usługi;
- 5) nie poniesiono kosztów finansowych związanych z podróżami, zakwaterowaniem i wyżywieniem.

W wyniku kontroli dokumentacji merytorycznej i finansowo-księgowej zleconego zadania stwierdzono następujące uchybienia, które zgodnie z udzielonymi przez Zleceniobiorcę wyjaśnieniami były spowodowane omyłkami pisarskimi w sprawozdaniu.

- 1) W przypadku nw. dokumentów finansowych wystąpiły niezgodności dotyczące dat występujących na dokumentach finansowych i dat wskazanych w sprawozdaniu z realizacji zadania:
  - a) Faktura FV 11/11/2020 K8 Group sp. z.o.o.; w sprawozdaniu jako datę zapłaty wskazano 09.11.2020 r., natomiast data zapłaty faktury wynikająca z wyciągu bankowego to 12.11.2020 r. (poz. I.1.1 w sprawozdaniu);
  - b) Rachunek u/dz 7/20/10/2020; w sprawozdaniu jako datę wystawienia dokumentu wskazano 1.12.2020 r., natomiast data wystawienia widniejąca na rachunku to 22.12.2020 r. (poz. 1.6.1 w sprawozdaniu);
  - c) Rachunek u/dz 1/16/11/2020; w sprawozdaniu jako datę wystawienia dokumentu wskazano 29.12.2020, natomiast data wystawienia widniejąca na rachunku to 28.12.2020 r. (poz. I.3.1 w sprawozdaniu);
  - d) Rachunek u/dz 13/20/10/2020, w sprawozdaniu jako datę wystawienia dokumentu wskazano 10.12.2020, natomiast data wystawienia widniejąca na rachunku to 22.12.2020 r.(poz. I.8.1 w sprawozdaniu);
  - e) Rachunek u/dz 5/16/11/2020 w sprawozdaniu jako datę wystawienia dokumentu wskazano 20.12.2020, natomiast data wystawienia widniejąca na rachunku to 22.12.2020 r. (poz. I.9.1. w sprawozdaniu).

2) W sprawozdaniu błędnie podano numery nw. rachunków:

- a) Rachunek u/dz 1/16/11/2020 - poprawny nr rachunku to: 1R/16/11/2020;
- b) Rachunek u/dz 2/16/11/2020 - poprawny nr rachunku to: 2R/16/11/2020;
- c) Rachunek u/dz 3/16/11/2020 - poprawny nr rachunku to: 3R/16/11/2020;
- d) Rachunek u/dz 4/16/11/2020 - poprawny nr rachunku to: 4R/16/11/2020.

W przypadku realizacji zadań publicznych zleconych przez Ministerstwo, mając na uwadze stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowość i uchybienia, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 1 ustawy o kontroli w administracji rządowej, przedstawiam następujące zalecenia:

- 1) przestrzegać warunków określonych w § 6 ust. 6 *Regulaminu otwartego konkursu ofert na realizację zadania z zakresu zdrowia publicznego*, na podstawie którego po zatwierdzeniu oferty i podpisaniu umowy, dokonanie w trakcie realizacji zadania zmian merytorycznych zadania, wymaga uzyskania pisemnej zgody Ministerstwa.
- 2) dochować należytej staranności przy sporządzaniu sprawozdania z wykonania zadania publicznego.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy, uprzejmie proszę o przekazanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykonania zaleceń.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z poważaniem

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI

Włodzimierz Bernacki
Sekretarz Stanu
/ – podpisany cyfrowo/